

متن پرسش

سلام علیکم و عرض ادب و احترام: استاد بزرگوار من روز جمعه (۲۹ اردیبهشت) با جنابعالی طرح موضوع کردم و قرار شد سوالم را اینجا بنویسم. در مسیر تولید رویکردهای جدید در روانشناسی اسلامی سه مفهوم نظرم را جلب کرده است که بصورت یک الگو برای تولید بسته‌ی مشاوره و روان‌درمانی به خصوص در مسیر کمک به نوجوان و جوان برای هویت‌یابی، از آن استفاده کنیم. مفاهیم: محبت، استقامت (قدرت) و مؤثر بودن (مسئولیت). به این ترتیب که منظور از محبت دوست داشتن و دوست داشته شدن توسط خداوند و اولیاء الهی به خصوص ۱۴ معصوم است که اثری از آن در جلسات مشاوره و نظریه‌های روانشناسی غربی نیست. منظور از استقامت، قدرت درونی است که در اثر این دوست داشتن و دوست داشته شدن در فرد ایجاد می‌شود. منظور از مؤثر بودن آن است که فرد در قبال خودش و جامعه اطرافش بی‌خیال نیست بلکه در جهت تغییر و تعالی آن حرکت می‌کند. خواستم از محضر جنابعالی بهره‌مند شوم تا مرا راهنمایی بفرمایید: ۱. دیدگاه و نظر جنابعالی در مورد این الگو چیست؟ ۲. از نظر جنابعالی چگونه می‌توان برای ارتباط این سه مؤلفه با همدیگر و تبدیل آن به یک مدل برای بهبود وضعیت روانشناختی انسان، استندهای لازم را جمع‌آوری کرد؟ ۳. آیا با توجه به تسلط جنابعالی بر منابع دینی و متون دینی از کدام منابع و متون بهتر می‌توانم برای استندهای لازم در درجه اول برای استخراج مؤلفه‌های هرکدام از این سه متغیر، و سپس برای ارتباط این سه متغیر با یکدیگر در مسیر کمک به هویت‌یابی نوجوان و ارتقاء سلامت روان انسان، بهره‌مند شوم؟ ۴. من این مدل را بصورت یک مثلث در آورده‌ام که امکان ارسال آن در اینجا فراهم نیست. در زیر فقط سه راس مثلث را می‌آورم (ضمن اینکه بر لذت واقعی داشتن هرکدام از این متغیرها برای انسان تاکید کرده‌ام): اما آنچه من باید برای این مدل اثبات کنم استناد داشتن از متون دینی برای چگونگی ارتباط این متغیرها با یکدیگر است. الف: لذت محبوب خدا و اولیاء خدا بودن و محبت آنها بودن لذت دوست داشتن و دوست داشته شدن ** آیه ۱۶۵ سوره بقره: و من الناس من یتخذ من دون الله اندادا یحبونهم کحب الله والذین ءامنوا اشد حبا لله ب: لذت استقامت داشتن در مسیر نزدیک شدن ج: لذت مؤثر بودن: لذت مسؤول بودن ... فقط برای خود نبودن به محبوب و کسی که مرا دوست دارد. لذت کمک به دیگران برای نزدیک شدن به محبوب لذت اراده و عزم داشتن و کسی که مرا دوست دارد. لذت قدرت داشتن بر ترک لذت گذرا ** آیه‌های مربوط به انفاق ** آیه ۳۰ سوره فصلت و ۱۳ احقاف ** آیه ۹ سوره حشر: یؤثرون ... از توجه و عنایت جنابعالی بسیار سپاسگزارم. ممنون می‌شوم راهنمایی بفرمایید و اینکه اگر صلاح هست اجازه دهید حضوری از محضرتان بهره‌مند شوم. التماس

باسمه تعالی: سلام علیکم: بحمدالله باب بسیار خوبی را گشوده‌اید بخصوص که مخاطب شما در این رابطه احساس می‌کند در مسیر اصلاح رفتارش به نوعی جواب ابعاد معنوی و روحانی‌اش نیز داده می‌شود. البته مستحضرید که این موضوع، عرض عریضی دارد ولی به نظر بنده هر سه مفهومی که به میان آورده‌اید در دستگاه دینی به خوبی مطرح است و جایگاه اصیلی دارد و این شاءالله جنابعالی بتوانید در دل آموزه‌های دینی، موضوع را کاربردی کنید. مثلاً در موضوع محبت، بحث ربوبیت حضرت حق مطرح است که نسبت به بنده خود اعمال ربوبیت می‌کند تا او را پرورش دهد. حال در نظر بگیرید تذکر به این موضوع در راستای اصلاح فرد، چه اندازه اطمینان‌بخش خواهد بود و یا در موضوع استقامت در راستای توجه به استعدادهای متعالی انسان، حضرت مولی الموحدین «علیه‌السلام» آن شعر مشهور را به میان می‌آورند که: «انزعم انک جرم صغیر/ و فیک انطوی العالم الاکبر». همچنان که در موضوع موثر بودن، حضور در مسیر توحید طوری است که برای رونده آن نه خوفی هست و نه حزنی که آیات متعددی این امر را پشتیبانی می‌کند. همچنان که در آیه ۳۰ سوره فصلت می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ».

در موضوع ملاقات حضوری، حقیقتاً در شرایطی نیستیم که بتوانم جایگاهی برای آن در این شرایط تعیین کنم. ولی به نظر می‌آید مباحث «معرفت نفس» و نیز کتاب «جامع السعاده» با ترجمه مرحوم دکتر مجتبوی منابع خوبی را در اختیار جنابعالی بگذارد. موفق باشید.